

EDUNVALVONTAKATSAUS

Toukokuu 2021

Sisällys

Yleiskatsaus edunvalvontaan	3
Hankekohtainen tiivistelmä ja puuenergiamarkkina	4
Bioenergia ry:n tavoitteet.....	10
Bioenergia ry:n missio ja visio	10
Strategia 2019 ja edunvalvonta	10
Kärkihankkeet.....	11
Ilmasto- ja energiastrategia + Kaisu (Tuohiniitty).....	12
Energiaverouudistus (Laurikka)	13
Laaja-alainen turvealan työryhmä (Salo).....	14
Liikenteen biopolttoaineet ja vaihtoehtoiset käyttövoimat (Fredriksson).....	15
Metsätalouden kannustejärjestelmät (Fredriksson)	16
Tärkeät hankkeet.....	17
EU: Ilmastolaki ja 2030-ilmastotavoite (Laurikka).....	18
EU: Kestävä rahoitus (Tuohiniitty)	19
EU: Biodiversiteettistrategia (Laajalahti)	21
Kestävyysskriteereiden toimeenpano (Tuohiniitty)	23
Vesienhoitosuunnitelmat ja ympäristöluvitut (Salo)	25
Kasvu- ja ympäristöturpeen sekä rahkasammalen keruun edunvalvonta (Salo)	27
Hiilensidonta ja sidontateknologiat (Laajalahti).....	29
Luonnonsuojelulain uudistus ja soiden luonnontilaisuusluokitus (Salo)	31
Seurattavat hankkeet	33
YK: Kansainväliset ilmastoneuvottelut (Laurikka)	34
EU: Valtiontukisuuntaviivojen uudistaminen (Tuohiniitty)	35
EU: Bioenergian TKI-rahoitus ja Euroopan strateginen energiateknologiasuunnitelma (Laajalahti)	37

Yleiskatsaus edunvalvontaan

Neuvottelut **EU:n ilmastolaista** saatiin kolmikantaneuvotteluissa päätökseen 21.4. EU:n 2030 päästötavoitteeksi jäi nettomääräinen vähintään -55 % vuoden 1990 tasolta. Tähän voi laskea nieluja kuitenkin vain 225 Mt edestä. Lisäksi sovittiin, että LULUCF-lainsäädännön yhteydessä EU kiristää tavoitetasoon hiilinelujen osalta.

EU komissio antoi delegoidun asetuksen **kestävän rahoituksen taksonomiasta** 21.4. (ks. [Beryn tiedote](#)). Bioenergian tuleva kohtelu luokittelussa on osin epäselvä ja menee yli alkuperäisen tavoitteen säätää rahoitusmarkkinoiden arvioinnissa käytettävän työkalun. Bioenergia kuitenkin todettiin ilmastomuutosta ehkäiseväksi, ei välivaiheen ratkaisuksi. Jäsenmaiden neuvosto tai Euroopan Parlamentti voivat estää voimaantulon hylkäämällä esityksen 4 + 2 kk kuluessa. Varsinaista kolmikantaneuvottelua ei enää ole. Taksonomian seuraavien kriteerien valmistelu on myös käynnissä.

EU: biodiversiteettistrategian osalta ENVI:n jäsenet äänestävät strategian hyväksymisestä 27.-28.5.

Alustava päivämäärä täysistuntokäsittelylle 7.6.2021. 15.6.2021 julkaistaan laajempi selvitys biodiversiteettistrategian vaikutuksista. Bery vastasi komission sidosryhmäkonsultaatioon sitovien ennallistamistavoitteiden valmistelusta komissiossa ja vuoteen 2020 ulottuvan strategian arvioinnista 1.4.2021.

RED2 direktiivin **kestävyyssuhteiden** kansallinen toimeenpano on viivästynyt johtuen komission toimeenpanosäädösten useiden kuukausien viivästymisestä. Komission luonnos toimeenpano-ohjeista oli konsultaatiossa huhtikuussa. Palaute oli voimakasta monista jäsenmaista, että komissio meni ohjeistuksessa selvästi oli kompromissinsa. Epäselvää on tällä hetkellä muuttaako komissio ohjeistusta ja missä aikataulussa. Epäselvää on myös, miten toimeenpano-ohjeen sekä vapaaehtoisten järjestelmien ohjeiden puute vaikuttaa toiminnanharjoittajien kestävyys todentamiseen. REDIIIO-projekti julkaisi [loppuraporttinsa kestävyyskriteereistä huhtikuun lopussa](#).

Komissio on julkaisemassa laajan ilmasto- ja energiatavoitteita kiristävän Fit-For-55 paketin näillä näkymin 14.7. Osana pakettia tai mahdollisesti erikseen alkusyksystä komissio on tekemässä esityksen **RED3-direktiivistä**. Saatujen vuotojen perusteella komissio esittäisi kriittistä huolimatta muutoksia myös kestävyyskriteereihin mahdollisesti laajentamalla no go alueita koskemaan metsäbiomassaa, laskemalla soveltamisrajaa alle 20 MW:iin ja esittämällä kansallista käyttökattoa runkopuun energiakäytölle.

Kotimaassa ilmasto- ja energiastrategian valmistelu etenee Fit-For-55 paketin vaikuttamisen rinnalla. Bery lähetti [viestejä hallituksen puoliväliriiheen](#) 9.4. Riihessä [hallitus linjasi](#) mm. ilmastotoimien toimenpidekuvusta (11 MtCO₂), turpeen tukipaketista ja päätti nostaa energiaturpeen verottomuuden alarajaa turvetyöryhmän esitysten mukaisesti. Hallitus arvioi saavuttavansa 1.1.2021 tulleilla veromuutoksilla noin 2 Mt päästövähennystä. Tästä energiaturpeen verottomuuden alarajan nosto lohkaisee n. 0,1-0,2 Mt, mutta hallitus on sopinut kiristävänsä päästövähennyksiä budjettiriihessä (7.-8.9.) vastaavasti muilla sektoreilla. Hallitus myös sopi antavansa eduskunnalle syyskaudella 2021 esityksen turpeen lattiahintamekanismista. Lattiahintamekanismi astuu voimaan 1.1.2022. (Ks. Beryn tiedotteet [30.4.](#) ja [18.5.](#)). Strategiaan liittyvät [metsähakeselvitykset](#) julkaistiin 12.5. (ks. myös Beryn [tiedote 17.5.](#)).

Hankekohtainen tiivistelmä ja puuenergiamarkkina

KÄRKIHANKKEET

Ilmasto- ja energiastrategia + KAISU (Tuohiniitty):

- Marinin hallituksen ohjelmassa päätettiin Ilmasto- ja energiastrategian valmistelusta, joka on käynnistetty syyskuussa. Valmistelusta vastaa Työ- ja elinkeinoministeriö.
- Rinnakkain IE-strategian kanssa tehdään keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelman eli Kaisun päivittystä. Kaisun toimet koskevat ainoastaan taakanjakosektorin toimia ja sen valmistelu tapahtuu ympäristöministeriövetoisesti. Päivittämistä varten on muodostettu työryhmä, jonka toimikausi on 15.10.2020 – 30.6.2021.
- Kaisun ja IE-strategioiden valmistelua koordinoidaan keskenään. Poliittiset linjaukset tehtiin puoliväliriihen yhteydessä 21.-29.4., missä muun muassa määriteltiin ns. toimenpidekuiluksi 11 Mtn CO₂ hiili-neutraaliuteen 2035 mennessä.
- Molempien sisältö valmistunee alkusyksyllä 2021 ja annetaan selontekona eduskunnalle syksyllä 2021. Haasteena on EU:n FF55 paketin myöhäinen ulostulo ja sen vaikutus strategiaan.
- IE-strategialla pyritään 2 – 4 Mtn ja Kaisulla 2 – 4 Mtn (1 – 2 Mtn asuntojen erillislämmitys ja 1 – 2 Mtn muu taakanjakosektori) päästövähennyksiin
- Yhteinen IE-strategian ja Kaisun valmistelun tilaisuus järjestettiin 19.1.2021. Nauhoite tilaisuudesta on katsottavissa: [Ilmastosuunnitelma 2035 -verkkotilaisuus](#) ja Hiisi-hankkeen [Hiisi2035](#) tilaisuudessa 16.2. kerrottiin WEMskenaariosta, joka julkistettaneen toukokuun lopulla.

Energiaverotus (Laurikka):

- Puoliväliriihessä huhtikuussa hallitus arvioi saavuttavansa 1.1.2021 tulleilla veromuutoksilla noin 2 Mt päästövähennemän. Tästä energiaturpeen verottomuuden alarajan nosto lohkaisee n. 0,1-0,2 Mt, mutta hallitus on sopinut kiristävänsä päästövähennyksiä budjettiriihessä (7.-8.9.) vastaavasti muilla sektoreilla. Hallitus myös sopi antavansa eduskunnalle syyskaudella 2021 esityksen turpeen lattiahintamekanismista. Lattiahintamekanismi astuu voimaan 1.1.2022.
- Hallitus toisti 29.4. tavoitteen laatia energiaverotuksen tiekartta, joka yhdessä päästökaupan kanssa tukee 2035 hiilineutraalisuustavoitteen toteutumista. Laajapohjaisessa valmistelussa arvioidaan, miten turvataan veropohja päästövähennysten ja teknologiamuutosten yhteydessä sosiaalisesti ja alueellisesti oikeudenmukaisella tavalla huomioiden elinkeinoelämän toimintaedellytykset. VM on todennut 15.9., että 2020-luvulla ei ole näköpiirissä ”merkittävää verotuottojen pienenemistä”.
- Päästöoikeuden hinta on jatkanut nousuaan ja kohonnut huhti-toukokuun vaihteessa yli 50 €/tCO₂ tason.

Laaja-alainen turvealan työryhmä (Salo):

- Turvetyöryhmä luovutti raporttinsa työ- ja elinkeinoministeriölle 31.3. Turvetyöryhmän esitykset olivat laajasti esillä puoliväliriihen linjauksissa 29.4.

Liikenteen biopolttoaineet ja vaihtoehtoiset käyttövoimat (Fredriksson):

- Biokaasun jakeluvelvoite etenee, biokaasun lämmöntuotantokäyttöä uhkaa verotus ja jarruttaa siten biokaasun tuotannon hankkeiden etenemistä. Ensi vuoden energiaveroasia.
- Hallitus päättänyt fossiilittoman tiekartan päätöksistä. Puuttuu enää rahat ja täydentävää lainsäädäntöä. Jakeluvelvoitekorotuspäätös siirtyy syksyyn. Liikennekaasun ja dieselin verokohteluun esitetään muutoksia Energiaverotyöryhmässä (liikenteen polttoaineet). Käyttövoimavero vastaavasti alennettava. Polttoaineverot esitetään korotettavaksi.

Metsätalouden kannustejärjestelmät (Fredriksson):

- Vuoden 2021 ensimmäiseen lisäbudjettiin osoitettu 4 milj. euroa nuorten metsien hoitoon sisältäen aktiivointirahoitusta metsäkeskukselle. Keskustelu Metsäkeskuksen kanssa. Kehysriihessä leikattiin 5 milj. Kemeravaroja. Keruutuen jatkaminen METKAN jatkovalmisteluun, päätetty kehysriihessä.

PUUENERGIAMARKKINAKATSAUS

Luke seuraa puukauppaa neljännesvuosittain, hakkuut kuukausittain ja vuositasolla sekä toteutunut käyttö vuositasolla. Hintaseuranta Foex ja Tilastokeskus, osittain yhteistyönä. Käyttömäärä selviää osittain ET:n seurannasta.

- Kaukolämmön kulutus oli lähellä normaalia ensimmäisellä neljänneksellä, eli 28 prosenttia suurempi kuin edellisenä vastaavana aikana viime vuonna.
- Puun ja muun bion käyttö sähköntuotannossa ensimmäisellä neljänneksellä 3,4 TWh, ed. vuonna vastaavasti 2,9 TWh.
- Metsähakkeen hinta helmikuussa 1,06 e/MWh korkeampi verrattuna ed. vuoden helmikuuhun. Puru vastaavasti 2,18 ja kuori 1,15.
- Energiapuukauppojen puumäärä ensimmäisellä neljänneksellä 0,8 milj., joka on 0,2 milj. enemmän kuin vastaava aikana edellisenä vuonna. Energiarunkopuun kantohinta ensimmäisellä neljänneksellä 0,2 euroa ja tienvarsihinnoissa 1 euroa.
- Energiapuun korjuu vuoden ensimmäisellä neljänneksellä 1,45 milj. m³, edellinen vastaava kausi 0,85 milj. m³ (Luke).

TÄRKEÄT HANKKEET

EU:n ilmastolaki ja 2030-ilmastotavoite (Laurikka):

- Neuvottelut EU:n ilmastolaista saatiin kolmikantaneuvotteluissa päätökseen 21.4. juuri ennen Bidenin ilmastokokousta (ks. alla).
- EU:n 2030 päästötavoitteeksi jäi nettomääräinen vähintään -55 % vuoden 1990 tasolta. Tähän voi laskea nieluja kuitenkin vain 225 Mt edestä. Lisäksi sovittiin, että LULUCF-lainsäädännön yhteydessä EU kiristää tavoitetasoon hiilinielujen osalta. Vuoden 2040 päästötavoitteen määrittämiseen sovittiin prosessi, jossa otetaan huomioon komission arvioima indikatiivinen hiilibudjetti 2030-2050. Komission esitys tulee viimeistään vuonna 2024. EU perustaa myös uuden 15 hengen ilmastopaneelin (European Scientific Advisory Board on Climate Change), jossa samasta jäsenmaasta voi olla korkeintaan kaksi jäsentä (toimikaudet 4 vuotta).

EU: Kestävä rahoitus (Tuohiniitty):

- Kestävän rahoituksen asetus EU 2020/852 määrittelee rahoitustoiminnoissa millä perusteilla toimintoja voi arvioida kestävän kehityksen mukaisiksi. Asetuksessa annetaan komissiolle oikeus antaa delegoituja asetuksia tarkempien kriteerien määrittelemiseksi.
- Komissio nimesi 1.10.2020. kestävän rahoituksen foorumin (SFP). Jäseninä on vähän energia- ja metsäalan osaajia. Foorumin lisäksi taksonomian määrittelyyn osallistuu jäsenmaiden asiantuntijoista koostuva ryhmä (MSEG).
- Komission luonnos taksonomian delegoidusta asetuksesta, joka saattaa voimaan toimialakohtaiset luokittelut ja kriteerit oli konsultaatiossa 18.12.2020 asti. Komissio julkisti delegoidun asetuksen taksonomiasta 21.4.2021 pitkien neuvotteluiden jälkeen. Esitys ei ole täysin toimialaa tyydyttävä, vaikka bioenergia onkin mukana ilmastomuutosta estävänä toimintona. Jäsenmaiden neuvosto ja Euroopan Parlamentti voivat hylätä asetuksen 4 + 2 kk kuluessa sen kieliversioiden julkaisusta, mitä odotetaan toukokuun lopulla. Mikäli asetusta ei hylätä tai komissio muuta sitä omatoimisesti, tulee se voimaan 1.1.2022 alkaen.

EU: Biodiversiteettistrategia (Laajalahti):

- Parlamentissa ENVI-valiokunta on päävastuussa. Raportööriksi on nimetty César Luena (S&D). Ville Niinistö on vihreiden varjoraportööri. Maatalousvaliokunta (AGRI) antoi 4.3. oman kantansa. Kv-kaupan valiokunta (INTA) antoi 19.3. oman kantansa, jossa korostettiin mm. sitovia tavoitteita suojeluun ja indikaattoreiden sekä seurannan tärkeyttä, mutta myös yhteisiä pelisääntöjä globaalisti. ENVI:n jäsenet äänestävät strategian hyväksymisestä 27.-28.5. Alustava päivämäärä täysistuntokäsittelylle 7.6.2021.
- Luken ja SYKE:n [selvitys](#) kustannusvaikuttavista keinoista metsäluonnon monimuotoisuuden köyhtymisen pysäyttämiseksi Suomessa julkaistiin 29.3.2021. Siinä todetaan, että metsien suojelun ja talousmetsien luonnonhoidon lisääminen voi vaikeuttaa kotimaisen puun saatavuutta sekä aiheuttaa merkittäviä kustannuksia valtiolle. Mm. oikea-aikaisella käsittelyllä ja lannoituksilla muilla kuin suojelualueilla voidaan edistää monimuotoisuuden ja hakkuukertymän tavoitteita samanaikaisesti. Selvityksessä nos-

tetaan esiin myös esim. pinta-alaan perustuva kannustejärjestelmä metsien monimuotoisuudelle tärkeiden piirteiden säilyttämiseksi ja lisäämiseksi sekä monimuotoisuudelle vastaavia kompensatiomekanismeja kuin päästöille. 15.6.2021 julkaistaan laajempi selvitys biodiversiteettistrategian vaikutuksista.

- Bery [vastasi](#) komission sidosryhmäkonsultaatioon sitovien ennallistamistavoitteiden valmistelusta komissiossa ja vuoteen 2020 ulottuvan strategian evaluoinnista 1.4.2021.

Kestävyysskriteereiden toimeenpano (Tuohiniitty):

- uusien kriteerien mukainen kestävyyslaki tuli voimaan 1.1.2021 ja valtioneuvoston asetus hyväksyttiin ja tuli voimaan 14.1.2021. Toiminnanharjoittajien tulee 30.6.2021 mennessä jättää kestävyysjärjestelmästä hakemus Energiavirastolle tai hakeutua vapaaehtoisen sertifiointijärjestelmän piiriin, jotta toimijat pystyvät osoittamaan käyttämiensä biomassojen kestävyys lain soveltamisalalla.
- Energiavirasto valmistelee lain reunaviivojen mukaan ohjeistusta toiminnanharjoittajille, joka julkaistiin helmikuussa.
- Komissio ei ole julkaisi luonnoksen toimeenpano-ohjeesta konsultaatiolle maaliskuun lopulla. Konsultaatiossa annettiin paljon kritiikkiä, että komissio ylitti toimivaltuutensa ja että ohje tulisi valmistella uudelleen. Komission työryhmä tulee äänestämään toimeenpano-ohjeen hyväksymisestä touko-kesäkuussa.
- Kestävyysskriteerien toimeenpano on viivästynyt selvästi eri jäsenmaissa sitä myötä, kun komissio on myöhässä direktiiviin kirjattujen toimeenpanoasetusten aikataulun kanssa. Joistain jäsenmaista on kuullut suunnitelmista viivästyttää toiminnanharjoittajien velvoittamista osoittaa kestävyyttä useilla kuukausilla takarajasta 30.6. On myös näköpiirissä, että vapaaehtoisia sertifiointijärjestelmiä ei ehditä komissiossa hyväksyä ennen kesäkuun loppua.

Vesienhoitosuunnitelmat ja ympäristöluvitus (Salo):

- Vesienhoitosuunnitelmien viimeisen kauden 2021 – 2027 toteutus etenee alueellisissa vesienhoidon yhteistyöryhmissä. Turvetuotannon vesienhoito-ohjeen tulkintaa haetaan kuluvan vuoden aikana, mutta koska uusien tuotantoalueiden luvitus on käytännössä pysähtynyt, tulkin vakiintuminen saattaa kestää kauankin tai koko ohje jää vähäiselle käytölle. Haasteena on mm. turvetuotannon supistumisen myötä vesistötarkkailun resurssien vähentyminen, ellei yhteiskunnalta löydy varoja tarkkailuun.
- Vesienhoidon tilatavoitteet kiristyvät ja ”one out, all out -periaate” (= yhdenkin vesimuodostuman laatu-tekijän huononeminen johtaa suoraan luokituksen laskuun) korostuu. Vesienhoitosuunnitelmat tulevat otettavaksi huomioon ympäristölupaharkinnassa ja lupien harkinnanvaraisessa tarkistamisessa. Vesistön tilatavoitteista poikkeaminen on erittäin vaikeaa, ja näistä muodostuu myös uusi valitusperuste vielä voimassa olevienkin ympäristölupien uhkaksi.
- Ympäristöluvituksessa korostuu YSL:n 89§ (lupaehtojen harkinnanvarainen tarkistaminen). Kun määräaikaista ympäristölupien tarkistamismenettelystä luovuttiin muutama vuosi sitten, niin lainsäädäntöön jäi tarkentamatta vastuut ja menettelyt, jotka tekijät laukaisevat uuden ympäristölupaprosessin. Tämä on johtanut erilaisiin käytäntöihin ja epätietoisuuteen etenkin PSAVI:n alueella. Aikaisemmin voitiin normaalin ympäristölupavalvonnan ja kehottamisen avulla hoitaa havaittuja puutteita lupavetellisen tietoon ja korjaamaan tilanne ilman raskasta uudelleen luvittamista usein pienten parannusten aikaansaamiseksi.

- Jäykät ympäristölupakäytännöt jälkihoitotoimien vahvistamisineen ja viipyvät tarkastukset turvetuotannon päättyessä ovat parissa vuodessa nousseet haittamaan suonpohjien sujuvaa siirtymistä seuraavaan maankäyttöön esim. metsäksi ja kosteikoiksi erityisesti Pohjois-Suomessa. Tähän jälkihoitovaiheen ja lupaehtojen päättymisen haasteeseen on pystyttävä vastaamaan paljon nykyistä paremmin tai hallinnosta lausuntopyyntöineen ja viipyvine tarkistuksineen muodostuu pahimmillaan vuosien turha viive jälkikäytölle, johon alan omien selvitysten mukaan olisi suoraan valmiutta 9000 hehtaaria suonpohjia. Nopeasti lisääntyvän turvetuotannosta poistuvan pinta-alan ympäristölupaehtoista vapautumisen sujuvoittaminen onkin toimialan kannalta kenties tärkein asia vaikuttaa kuluvana vuonna.

Kasvu- ja ympäristöturpeen sekä rahkasammalen keruutoiminnan edunvalvonta (Salo):

- Raportti saamatta

Hiilensidonta (Laajalahti):

- Hiilestä kiinni -tutkimus- ja innovaatio-ohjelman kaikki [rahoitetut hankkeet julkistettu](#). Koko rahoitus 10,4 miljoonaa euroa, paljon tieteeseen (3,3 M€), selvä paino myös maataloudessa (2,9 M€). 1,2 milj. € maankäytön muutoksiin, jotka liittyvät turvetuotantoon, metsälannoitus 265 000 €, lahopuutieto 95000 €, hampusta biohiiltä 220 000 €.
- Hiilensidonta 2021 -seminaari järjestettiin 11.5.2021 yhteistyössä MTK:n, Metryn ja SBY:n kanssa ja osallistujia oli n. 170 henkeä. Aamupäivässä keskityttiin EU:n ja kv-tason kehitysnäkymiin ja iltapäivän rinnakkaissessioissa syvennyttiin päästölaskennan kehitykseen, biohiileen, ilmastohyötyihin metsätalouden tuotteissa ja luonnon hiilinielujen arvoketjun kehitykseen.
- Tapaaminen Austrian Environment Agencyn kanssa 12.5.2021 hiilensidontan sertifiointijärjestelmään liittyen. Valmistelevat komissiolle selvityksen mahdollisista malleista järjestelmälle. Tarkastelussa kaikki keinot, myös teknologiat. Selvitys alkutekijöissä, tarkoitus valmistua 2022 alkuvuodesta, komission esitys sertifiointikehikosta aikaisintaan vuoden 2022 lopulla, todennäköisemmin vuonna 2023.
- MMM suunnittelee Gaian ja Pellervon taloustutkimuksen [selvityksen pohjalta](#) jatkotoimia maankäyttösektorin kompensatiorahkeiden edellytysten parantamiseen. Osallistutaan Gaian järjestämään työpajaan vapaaehtoisen päästökompensaatiomarkkinan sääntelyn kehittämisestä 26.5.2021.

Luonnonsuojelulain uudistus ja soiden luonnontilaisuusluokitus (Salo):

- Raportti saamatta

SEURATTAVAT HANKKEET

YK: Kansainväliset ilmastoneuvottelut (Laurikka):

- Presidentti Biden järjesti 22.4. päämiestason tapaamisen ilmastotoimien lisäämiseksi. 84 maata (sis. 27 EU-maata) ja n. 40 % globaaleista päästöistä on toistaiseksi lähettänyt ilmastopimukselle jonkinlaisen päivityksen tai vahvistuksen kansalliseen panokseensa Pariisin ilmastopimuksen toimeenpanossa. 74 maata (35 % globaaleista päästöistä on ilmoittanut aikomuksestaan vielä tehdä näin. Climate Action Tracker-sivuston arvion mukaan kokouksen jälkeen tavoitteet riittävät ilmaston lämpenemisen rajoittamiseen noin 2,4 C:een. Mikäli kaikki keskusteluissa olleet, vahvistamattomat tavoitteet toteutetaan, lämpeneminen voitaisiin rajoittaa noin 2 C:een. Lämpeneminen 2020 mennessä oli 1,2 C.
- Seuraavat virkamiesneuvottelut 31.5.-10.6.2021. Ilmastokokous COP26 Glasgowissa 1.-12.11.2021. Glasgowin kokous pyritään tavoitteellisesti edelleen pitämään fyysisenä kokouksena testausten ja rokotusten avulla.

EU: Valtiontukisuuntaviivojen uudistaminen (Tuohiniitty):

- Komissio julkisti konsulttiarvion energiasuuntaviivojen (EEAG) ja yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen (GBER) vaikuttavuudesta 5.6.2020. Sen yhteenveto on, että 2014-2020 suuntaviivat ovat toteuttivat tavoitteitaan kohtuullisen hyvin.
- Komissio julkisti tiekartan EEAG:n uudistamisesta ja se oli [konsultaatiossa](#) 12.11. – 10.12.2020 sekä varsinainen konsultaatio oli avoinna 7.1.2021 asti. Bioenergia ry vastasi molempiin.
- Touko-kesäkuun vaihteessa komissio tullee julkaisemaan luonnoksen EEAG:sta.

EU: Bioenergian tutkimusrahoitus ja Euroopan strateginen energiateknologiasuunnitelma (SET-Plan) (Laajalahti):

- Bery antoi [lausunnon](#) Innovation Fundin hakuprosessin muutoksista 14.4.2021.
- EU:n innovaatorahaston haku suurille hankkeille keräsi [311 hakemusta, joista 70 projektia valittiin seuraavaan vaiheeseen](#). Seuraavassa vaiheessa hankkeiden on jätettävä koko hakemus 23.6.2021 mennessä. Hankkeet, joita ei valittu, mutta joilla on potentiaali parantaa maturiteettia voivat tulla valituksi yhteistyöhön EIB:n kanssa. Sekä suuren että pienen mittakaavan hankkeille järjestetään vielä uudet hakukierrokset vuoden 2021 aikana.
- Komissio järjesti 28.4.2021 webinaarin, jossa käsiteltiin sitä, mitä aiemmista hakukierroksista on opittu. [Materiaalit ja tallenne](#) tilaisuudesta.

Bioenergia ry:n tavoitteet

BIOENERGIA RY:N MISSIO JA VISIO

Bioenergia ry:n missio/tarkoitus on määritelty yhdistyksen säännöissä. Yhdistyksen tarkoituksena on edistää bioenergian ja turpeen tuotannon, käytön, kilpailukyvn ja taloudellisuuden yleisiä edellytyksiä kestävästi. Yhdistys edistää eri tuotantomuotojen tasapuolisuutta ottaen huomioon biomassan käytöstä saatavan jalostusarvon. Yhdistys edistää toimialan osaamista ja jäsentensä välistä yhteistyötä sekä parantaa alan yleisiä toimintaedellytyksiä. Tarkoituksensa toteuttamiseksi yhdistys:

- seuraa ja edistää alan kehitystä ja lainsäädäntöä sekä tekee näihin liittyviä aloitteita ja esityksiä sekä antaa lausuntoja ja kannanottoja
- kokoaa ja julkaisee toimialaa koskevia tilastoja.
- osallistuu alaan liittyviin työryhmiin ja vaikuttaa alaa koskevan lainsäädännön, standardien ja menettelytapojen kehittämiseen
- ylläpitää yhteyksiä alan kotimaisiin ja ulkomaisiin järjestöihin, sidosryhmiin ja tutkimukseen sekä edistää alan yhteistoimintaa.
- harjoittaa sisäistä ja ulkoista viestintää ja tiedotusta julkaisemalla painotuotteita ja sähköistä viestintää, järjestämällä tiedotustilaisuuksia, julkistamalla tiedotteita sekä osallistumalla näyttelyihin ja messuihin.
- järjestää koulutus- ja tiedotustilaisuuksia, alan kokouksia sekä kotimaisia ja kansainvälisiä seminaareja ja konferensseja.

neuvoo jäsenistöään alan kaupallisissa, hallinnollisissa, teknisissä ja ympäristöllisissä kysymyksissä.

Bioenergia ry:n visio on:

Suomessa on maailman parhaat edellytykset tuottaa biomassaan perustuvia kestäviä ja jopa hiilinegatiivisia tuotteita. Pyrimme toiminnassamme mahdollisimman korkeaan jalostusarvoon ja viennin. Tuemme energiaomavaraisuutta, energian toimitus- ja huoltovarmuutta, työllisyyttä ja alueloutta. Olemme osa bio- ja kiertotaloutta. Energiaa otetaan talteen sivuvirroista.

STRATEGIA 2019 JA EDUNVALVONTA

Bioenergia ry päivitti vuonna 2019 yhdistyksen strategian. Strategia sisälsi edunvalvonnan, jäsenpalveluiden ja viestinnän painopisteet vuodelle 2019, tavoitetilat vuodelle 2025 sekä uuden vision (ks. yllä). Yhdistyksen edunvalvontahankkeet on jaettu kolmeen prioriteetti-alueeseen: kärkihankkeet, tärkeät hankkeet ja seurattavat hankkeet. Jaossa otetaan huomioon toisaalta hankkeen tärkeys Berylle ja toisaalta mahdollisuudet vaikuttaa lopputulokseen. Nyt kärkihankkeita on 5 kpl, tärkeiksi hankkeiksi määritellyjä hankkeita 8 kpl ja seurattavia hankkeita 3 kpl.

Kärkihankkeet

Kärkihankkeiksi ja niiden vastuuhenkilöiksi on määritetty:

Hanke	Aikataulu	Vastuuhenkilö
Kotimaa: Ilmasto- ja energiastrategia + keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelma	9/2020 – 9/2021	Hannes Tuohiniitty
Kotimaa: Energiaverouudistus	1. vaihe valmis 9/2020, toisen vaiheen työtä ei vielä ole avattu julkiseen valmisteluun	Harri Laurikka
Kotimaa: Laaja-alainen turvealan työryhmä	Valmis. Raportti luovutettu 31.3.2021	Hannu Salo
Kotimaa: Liikenteen biopolttoaineet ja vaihtoehtoiset käyttövoimat	Hallituksen päätös Fossiilittoman liikenteen tiekartasta-periaatepäätös Liikenteen verotuksen työryhmän esitykset	Tage Fredriksson
Kotimaa: Metsätalouden kannustejärjestelmät	Jatkuva	Tage Fredriksson

ILMASTO- JA ENERGIASTRATEGIA + KAISU (TUOHINIITTY)

Tilannekuvaus

Suomessa ilmasto- ja energiasuunnittelua tehdään kolmen eri pituisen suunnittelun kautta: pisimmät pitkän aikavälin strategiat ulottuvat muutamien kymmenien vuosien päähän ja tätä suunnittelua on tehty aikaisemmin noin 10 vuoden välein. EU:n hallintomalliasetuksen myötä annettiin ensimmäinen pitkän tähtäimen suunnitelma (NECP) kesäkuussa 2020. Tästä valmistelusta vastaa Työ- ja elinkeinoministeriö.

Toiseksi pisin tähtäin on keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelmalla (KAISU), joka on ilmastolain nojalla tapahtuvaa suunnittelua 10 – 20 vuoden tähtäimellä. Kaisua päivitetään ilmastolain mukaisesti kerran hallituskaudessa. Kaisun päivityksen on tarkoitus ulottua vuoteen 2035 asti. [Kaisun valmistelu](#) on ympäristöministeriön vastuulla, sopeutumisen osalta maa- ja metsätalousministeriö. Kaisun toimet koskevat ainoastaan taakanjakosektorin toimia. Päivittämistä varten on muodostettu [työryhmä](#), jonka toimikausi on 15.10.2020 – 30.6.2021.

Kolmas taso on ilmasto- ja energiastrategia (aiemmin energia- ja ilmastostrategiat), joita on vaihtelevalla päivitystahdilla tehty 3 – 5 vuoden välein Työ- ja elinkeinoministeriön johdolla. Marinin hallituksen ohjelmassa päätettiin [ilmasto- ja energiastrategian valmistelusta](#), joka on käynnistetty syyskuussa. Kaisun ja IE-strategioiden valmistelua koordinoidaan ja tausta-aineisto on sama. Molempien sisältö valmistuu alkusyksyllä 2021 ja annetaan selontekona eduskunnalle syksyllä 2021.

Merkitys

Suunnitelmiin kiteytyy poliittisia näkemyksiä siitä, miten ilmasto- ja energiatavoitteisiin pyritään. Niillä myös vaikutetaan julkisen rahanjaon periaatteisiin ja erilaisiin yksityiskohtaisempiin ohjelmiin.

Tavoite

- vaikuttaa siihen, että strategia on yhdistyksen strategian ja linjausten mukainen
- vaikuttaa suunnitelmissa otettaviin näkökulmiin liittyen hiilensidonnän kehittymiseen seuraavan 10 – 15 vuoden tähtäimellä

Keinot

- Vaikutetaan suunnitelmatyöhön vaikuttaviin työryhmiin ja selvityksiin tuottamalla niihin tietoa
- Osallistutaan suunnitelmapäivityksen tilaisuuksiin
- Vaikutetaan ilmasto- ja energiapoliittiseen ministerityöryhmään sekä Kaisun työryhmään

- osallistuttu ilmastosuunnitelma 2035 tilaisuuteen 19.1.2021 ja WEM-julkistukseen 16.2.2021
- Hankittu taustatietoa TEM:n ja MMM:n valmistelusta julkisten tilaisuuksien lisäksi yhteydenpidolla virkamiehiin

ENERGIAVEROUUDISTUS (LAURIKKA)

Tilannekuvaus

Marinin hallituksen energiaverouudistuksen ensimmäinen vaihe päättyi budjettiriiheen 15.9.2020, jossa lämmityspolttoaineiden verotusta kiristettiin 105 miljoonalla eurolla.

Merkitys

Päästökauppa ja turpeen veron korotus 2021 alusta vähentävät rajusti turpeen energiakäyttöä. Päästöoikeuden hinta on arvioiden mukaan kasvussa EU:n päästötavoitteen kiristyessä. Turpeen veroon kohdistuu vielä budjettiriihen jälkeenkin riskejä ainakin lattiahintamekanismin kautta. Energiaverouudistukseen liittyy myös mahdollinen energiavero kiinteälle biomassalle. Nämä lisäisivät välittömästi kaukolämmön kustannuksia lähes kaikilla kaukolämpöyhtiöillä ja elinkustannuksia suurelle joukolle ihmisiä.

Tavoite

- Turpeen veron lisäkorotusten minimointi ja kohtuullinen lattiahintamekanismi
- Kiinteän puun energiakäytön verotuksen torjuminen

Keinot

- Yhteistyö keskeisten järjestöjen kanssa
- Yhteydet työryhmän jäseniin, turpeen tuotannon ja käytön todellisten verovaikutusten esittäminen
- Yhteydet virkamiestyöryhmään, eri puolueiden edustajiin eri valiokunnissa, Beryn kuuleminen työryhmässä

- Puoliväliriihessä huhtikuussa hallitus arvioi saavuttavansa 1.1.2021 tulleilla veromuutoksilla noin 2 Mt päästövähennemän. Tästä energiaturpeen verottomuuden alarajan nosto lohkaisee n. 0,1-0,2 Mt, mutta hallitus on sopinut kiristävänsä päästövähennyksiä budjettiriihessä (7.-8.9.) vastaavasti muilla sektoreilla. Hallitus myös sopi antavansa eduskunnalle syyskaudella 2021 esityksen turpeen lattiahintamekanismista. Lattiahintamekanismi astuu voimaan 1.1.2022.
- Hallitus toisti 29.4. tavoitteen laatia energiaverotuksen tiekartta, joka yhdessä päästökaupan kanssa tukee 2035 hiilineutraalisuustavoitteen toteutumista. Laajapohjaisessa valmistelussa arvioidaan, miten turvataan veropohja päästövähennysten ja teknologiamuutosten yhteydessä sosiaalisesti ja alueellisesti oikeudenmukaisella tavalla huomioiden elinkeinoelämän toimintaedellytykset. VM on todennut 15.9., että 2020-luvulla ei ole näköpiirissä "merkittävää verotuottojen pienenemistä".
- Päästöoikeuden hinta on jatkanut nousuaan ja kohonnut huhti-toukokuun vaihteessa yli 50 €/tCO₂ tason.

LAAJA-ALAINEN TURVEALAN TYÖRYHMÄ (SALO)

Tilannekuvaus

TEM pyysi 6.3.2020 Bioenergia ry:tä nimeämään varsinaisen ja varajäsenen laaja-alaiseen turvealan työryhmään. Varsinaiseksi edustajaksi työryhmään nimettiin toimialapäällikkö Hannu Salo ja varaedustajaksi Vapo Oy:n New Ventures -liiketoimintayksikön johtaja Mia Suominen.

Turvevaliokunta ja sen verkostot ovat tuottaneet työryhmän käyttöön tarvittavia tietoja mm. pinta-alakehityksestä ja työllistävyydestä sekä arvioineet kehitystä yleistä kehitystä alan kannalta. Pöyryn selvitys energiaturpeen käytöstä ja käyttöpaikoista syksyltä 2019 on ollut pohjana työryhmän työlle ja helmikuussa valmistunut PTT:n aluetalousvaikutusten selvitys antoi mahdollisuuden tarkastella seutukuntatasolla energiaturpeen vähenemisen vaikutuksia ja kohdentaa vaadittavia toimia.

Yhteistyö muiden elinkeinoelämän järjestöjen kanssa on ollut tärkeää ja lopulta edellytys myös BEryn tavoitteiden saavuttamiselle.

Merkitys

Energiaturpeen verotuksen kannalta työryhmän merkitys osoittautui suuremmaksi kuin mitä virallisen asettamispäätöksen mukaan piti ollakaan. Työryhmällä on olemattomat mahdollisuudet vaikuttaa oikeudenmukaisen siirtymän (ml. JTF-rahasto) edellytyksiin toimialan kannalta, mutta kenties vähän paremmat mahdollisuudet etsiä ja tukea muita politiikkatoimia, joilla voidaan lievittää niitä sosiaalisia ja taloudellisia vaikutuksia, joita turpeen energiakäytön vähenemisellä väistämättä on.

Tavoite

- BEryn tavoitteena on ollut hallittu ja markkinaehtoinen turvetoimialan rakennemuutos sekä turvata oikeudenmukaisen siirtymän mahdollisuudet hyödyntäen sitä niin turvetoimialan uudistumisen kuin laajemmin bioenergia-alan yritysten hyväksi.

Keinot

- tiedon tuottaminen työryhmän, erityisesti elinkeinoelämän edustajien käyttöön, yhteydenpito ja tarvittaessa suora vaikuttaminen sekä työn loputtua julkiset kannanotot keskeisistä asioista.

- Työryhmän luovutti raporttinsa 31.3. ja ehdotuksista siirtyi suuri osa hallituksen puoliväliriihen linjauksiin 29.4.

LIIKENTEEN BIOPOLTTOAINEET JA VAIHTOEHTOISET KÄYTTÖVOIMAT (FREDRIKSSON)

Tilannekuvaus

Vähäpäästöisen liikkuvuuden tiedonannon tarkoituksena on edistää merkittävästi EU:n talouden nykyai-
kaistamista, auttaa vähentämään liikenteen päästöjä ja täyttää EU:n sitoumukset Pariisin sopimuksen mu-
kaisesti.

Suomessa tähän liittyvät kysymykset sekä tieverkon ylläpidon rahoittaminen käsitellään parlamentaari-
sessä työryhmässä, joka antoi väliraporttinsa budjettiriihen alla elokuun lopussa. Lopullinen raportti an-
taan helmikuussa

Merkitys

Vähäpäästöisen vaihtoehtoisen energian käytön moninkertaistaminen liikenteessä merkitsee ennen kaikkea
kehittyneille biopolttoaineille kasvavia markkinoita muuallakin kuin Suomessa

Komissio on käynnistänyt huomattavan joukon toimenpiteitä liikenteen päästöjen vähentämiseksi ja sekto-
rin kehittämiseksi. Tärkeimpiä ovat vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuurin kehittäminen, sähköisen
liikkuvuuden yhteen toimivuus ja standardointi, ajoneuvojen testauksen parantaminen kuluttajien luotta-
muksen palauttamiseksi, liikenne- ja energiajärjestelmien yhdistäminen, julkisten hankintojen ohjaaminen
vähäpäästöisiin ratkaisuihin. Komissio kehittää menetelmän helpon vertailujen tekemiselle sähkö- ja mui-
den ajoneuvojen välillä.

Tavoite

- Kehittyneillä biopolttoaineilla on merkittävä rooli sekä EU:ssa ja etenkin Suomessa liikenteen pääs-
töjen vähentämiseksi. Puhtaiden biopolttoaineiden ja vaihtoehtoisten käyttövoimien käytön lisäämi-
nen
- Mahdollistaa tähän liittyvän liiketoiminnan kehittämiseen meillä ja muualla
- Kotimaisen tuotannon aikaansaaminen ennen kaikkea kotimaisilla raaka-aineilla
- Biopolttoaineen (ml biokaasu) maine päästöjen vähentäjänä entistä paremmaksi
- Biokaasun suotuisan kehityksen turvaaminen

Keinot

- Kotimaisten investointitukirahojen turvaaminen ja biopolttoaineiden aseman turvaaminen ja kehittä-
minen käyttövoimien kilpailussa
- Aktiivinen viestintä eri kanavissa
- Teknologianeutraalit ratkaisut
- Liikenteen veroratkaisuihin vaikuttaminen mm. työryhmien kautta.

Biokaasutyöryhmän esitysten toteutuksen seuranta ja korkeaseoksisten biopolttoaineiden ja biokaasun
käytön huomiointi autojen ja autoilun verotuksessa. EU:n säädösprosessin seuranta ja vaikuttaminen.

METSÄTALOUDEN KANNUSTEJÄRJESTELMÄT (FREDRIKSSON)

Tilannekuvaus

Rahoitusjärjestelmän 2017 muutosten jälkeen hakemusruuhkaa ei ole ollut, mutta muut kielteiset ominaisuudet ovat edelleen korjaamatta eikä halua niiden korjaamisen ole. Osa hankkeista eivät toteudu suunnitelman mukaan tai jäävät toteutumatta, minkä takia osa käyttämättä jääneistä rahoista jäävät pysyvästi pois.

Merkitys

Pienpuu Kemera- kohteista saatava puu on merkittävä raaka-aine ennen kaikkea lämmöntuotannossa, mutta on ollut merkittävä myös joissakin voimalaitoksissa. Samalla on saatu hyvään tuotantokuntoon n 30 000 hehtaaria metsää. Nykyisten ehtojen mukaan puuta on kerätty vuosittain 30 000 hehtaarilta, mutta kertymät ovat oletettavasti pienemmät. VML:n mukaan rästejä on 700 000 ha.

Tavoite

- Puun korjuun tukeminen (korotettu pinta-alatuki) säilyy osana Kemera-lainsäädäntöä. Seuraavan kauden tukijärjestelmät ovat suunnitteilla ja pienpuun talteenotto säilytettävä.

Keinot

- Ensi vaiheessa suora yhteys ministeriöiden valmisteleviin virkamiehiin ja ministerin esikuntaan
 - Vaikuttaminen kehysriihen jälkeiseen valmisteluun.
 - Vaikuttaminen mahd. työryhmän jäseniin
- Aktiivinen viestintä eri kanavissa
 - Suora vaikuttaminen

- Bery teki ehdotuksen nykyisen Kemera-lain jatkamisesta ja asetuksen muuttamisesta 2015 mukaiseksi osana kestävästä elvytyksestä.

Tärkeät hankkeet

Tärkeiksi hankkeiksi ja niiden vastuuhenkilöiksi on määritelty:

Hanke	Aikataulu	Vastuuhenkilö
EU: Ilmastolaki ja 2030-päästötavoite	Neuvottelut päätökseen 4/2021	Harri Laurikka
EU: Kestävä rahoitus	Sopu kolmikantaneuvotteluissa 12/2019	Hannes Tuohiniitty
EU: Biodiversiteettistrategia	Komission esitys 5/2020, Neuvoston kanta 10/2020, Parlamentin kanta 4/2021	Erika Laajalahti
Kotimaa: Kestävyysskriteerien toimeenpano	Työryhmä käynnissä	Hannes Tuohiniitty
Kotimaa: Vesienhoitosuunnitelmat ja ympäristöluovitus	jatkuva	Hannu Salo
Kotimaa: Kasvu- ja ympäristöturpeen sekä rahkasammalen edunvalvonta	jatkuva	Hannu Salo
Kotimaa: Hiilensidonta ja sidontateknologiat	jatkuva	Erika Laajalahti
Kotimaa: Luonnonsuojelulain uudistus & soiden luonnontilaisuusluokitus	jatkuva	Hannu Salo

EU: ILMASTOLAKI JA 2030-ILMASTOTAVOITE (LAURIKKA)

Tilannekuvaus

EU:n on Pariisin sopimuksen mukaisesti jätettävä pitkän aikavälin ilmastostrategia vuoden 2020 aikana. Nykyään EU osana kehittyneiden maiden ryhmää tavoittelee 80-95 %:n päästöleikkausta vuoteen 2050 mennessä vuoden 1990 tasosta. Hiilineutraalius 2050 on keskeinen osa uuden komission 11.12.2019 julkistamaa vihreän kehityksen ohjelmaa. Komissio julkaisi 4.3.2020 esityksensä Euroopan ilmastolaiksi, jolla hiilineutraaliustavoite 2050 sidotaan lainsäädäntöön. Esitys uudesta 2030-tavoitteesta julkaistiin 17.9.2020.

Merkitys

EU:n ilmastolakiin sisältyy 2050 hiilineutraaliustavoite sekä aikavälin 2030 - 2050 päästöpolkua koskevan prosessin määrittely. Uusi 2030-tavoite ja etenkin sen toimeenpano vaikuttavat suoraan bioenergian ja energiatuotteen kysyntään. Osana toimeenpanoa avattaneen koko EU:n keskeinen energia- ja ilmastolainsäädäntö.

Tavoite

- edistää Beryn strategian mukaisesti bioenergia-alan hallittua kasvua ja turvealan hallittua siirtymää Suomessa ja varmistaa vakaa ja ennustettava toimintaympäristö

Keinot

- Vaikutetaan Bioenergy Europen kautta Brysselissä ja osallistutaan komission konsultaatioihin
- Osallistutaan kotimaassa EU:n ilmastolakia ja 2030-tavoitetta käsitteleviin prosesseihin EU-jaostoissa ja eduskunnassa

- Neuvottelut EU:n ilmastolaista saatiin kolmikantaneuvotteluissa päätökseen 21.4. juuri ennen Bidenin ilmastokokousta (ks. alla).
- EU:n 2030 päästötavoitteeksi jäi nettomääräinen vähintään -55 % vuoden 1990 tasolta. Tähän voi laskea nieluja kuitenkin vain 225 Mt edestä. Lisäksi sovittiin, että LULUCF-lainsäädännön yhteydessä EU kiristää tavoitetasoon hiilinielujen osalta. Vuoden 2040 päästötavoitteen määrittämiseen sovittiin prosessi, jossa otetaan huomioon komission arvioima indikatiivinen hiilibudjetti 2030-2050. Komission esitys tulee viimeistään vuonna 2024. EU perustaa myös uuden 15 hengen ilmastopaneelin (European Scientific Advisory Board on Climate Change), jossa samasta jäsenmaasta voi olla korkeintaan kaksi jäsentä (toimikaudet 4 vuotta).

EU: KESTÄVÄ RAHOITUS (TUOHINIITTY)

Tilannekuvaus

EU haluaa varmistaa, että rahoitus tukee sen energia- ja ilmastopoliittisia tavoitteita sekä kansainvälisiä kestävän kehityksen tavoitteita (SDG), joihin Unioni on sitoutunut. Tämän varmistamiseksi komissio (DG FISMA) julkaisi ensin maaliskuussa 2018 toimintaohjelman Kestävän Rahoituksen Kasvusta. Toukokuussa 2018 komissio julkaisi pakettina useasta lainsäädännöstä koostuvan esityksensä kestävästä rahoituksesta. Näiden käsittely on Parlamentissa valmistunut keväällä 2019. Neuvoston yleisnäkemys valmistui lokakuussa 2019 ja asetus EU 2020/852 astui voimaan kesäkuussa 2020.

Komissio nimesi 1.10.2020. kestävä rahoituksen foorumin (SFP).Jäseninä on vähän energia- ja metsäalan osajia. Foorumin lisäksi taksonomian määrittelyyn osallistuu jäsenmaiden asiantuntijoista koostuva ryhmä (MSEG).

Komission luonnos taksonomian delegoidusta asetuksesta, joka saattaa voimaan toimialakohtaiset luokitte-
lut ja kriteerit oli konsultaatiossa 18.12.2020 asti. Komissio julkisti delegoidun asetuksen taksonomiasta 21.4.2021 pitkien neuvotteluiden jälkeen. Esitys ei ole täysin toimialaa tyydyttävä, vaikka bioenergia onkin mukana ilmastomuutosta estävänä toimintona. Jäsenmaiden neuvosto ja Euroopan Parlamentti voivat hylätä asetuksen 4 + 2 kk kuluessa sen kieliversioiden julkaisusta, mitä odotetaan toukokuun lopulla. Mikäli asetusta ei hylätä tai komissio muuta sitä omatoimisesti, tulee se voimaan 1.1.2022 alkaen.

Merkitys

Kun lainsäädännön ja taksonomian mukainen taloudellinen toiminta katsotaan kestäväksi sen mahdollisuudet rahoituksen saamiseen paremmin ehdoin ovat todennäköiset. Alkuvaiheessa lainsäädäntö on rahoitus-
alan toimijoille vapaaehtoista, mutta määritelmien arvioidaan vaikuttavan seuraavassa vaiheessa esimerkiksi valtiontukisuuntaviivojen rajauksissa.

Bioenergia-alan toimijoiden keskeisin huolenaihe on, että kestävä rahoituksen myötä tuodaan juuri hyväksytyn REDII direktiivin kestävä biomassan määritelmien kanssa ristiriitaisia kestävyys määritelmiä.

Tavoite

- Vaikuttaa siihen, että REDII mukainen kestävä bioenergia on kestävä myös tämän lainsäädännön piirissä.

Keinot

- Vaikuttaminen Suomen edustajiin EU-työryhmissä

- Vaikuttaminen Bioenergy European kautta ja suoraan komissioon

- Vaikutettu Suomen kannanvalmisteluun kestävästä rahoituksesta sekä viestitty muutostarpeita suoraan komission kabinetteihin viime vaiheeseen asti

EU: BIODIVERSITEETTISTRATEGIA (LAAJALAHTI)

Tilannekuvaus

EU-komissio esitteli 20.5.2020 biodiversiteettistrategian, joka on osa komission vihreän kehityksen ohjelmaa (ns. Green Deal). Strategian käsittely alkaa EU-elimissä ja Suomi tulee muodostamaan siihen oman kantansa. Strategian mukaan vuonna 2020 julkaistaan bioenergian kysyntää ja tarjontaa EU-tasolla ja maailmanlaajuisesti käsittelevä raportti, jonka perusteella tullaan arvioimaan, vaatiiko uusiutuvan energian direktiivi (RED2) päivityksiä. Strategia esittää bioenergian osalta, että kokopuun ("whole trees") sekä ruoka- ja rehukasvien energiakäyttö "tulee minimoida". Kestävä bioenergia tunnustetaan kuitenkin samalla edistettäväksi asiaksi.

Merkitys

Vuonna 2018 valmiiksi neuvoteltu uusiutuvan energian direktiivi (RED2) oli Beryn edunvalvonnassa kärkihanke. Sen kansallinen toimeenpano on nyt käynnissä ja valmista pitäisi olla kesään 2021 mennessä. Nyt esitelty biodiversiteettistrategia ja uusi 2030 ilmastotavoite ovat johtamassa RED2-direktiivin avaamiseen samaan aikaan, kun edellisten muutosten toimeenpano on juuri saatu vietyä Suomen lainsäädäntöön. Biodiversiteettistrategian linjaus kokopuun minimoinnista on toimialalle vahingollinen, sillä siihen sisältyy epä-tarkoituksenmukaisen lisäsääntelyn riski.

Tavoite

- Saada bioenergiasektorin näkökulma mukaan strategian toimeenpanoon
- Seurata vuonna 2020 julkaistavan komission raportin valmistelua ja viestintää sekä analysoida sen tulokset

Keinot

- Tehdään yhteistyötä kansainvälisten järjestöjen (Bioenergy Europe) kanssa
- Tehdään yhteistyötä kotimaisten muiden järjestöjen ja päättäjien kanssa
- Vaikutetaan Suomen kantaan ja tavataan virkamiehiä

- Parlamentissa ENVI-valiokunta on päävastuussa. Raportööriksi on nimetty Cèsar Luena (S&D). Ville Niinistö on vihreiden varjoraportööri. Maatalousvaliokunta (AGRI) antoi 4.3. oman kantansa. Kv-kaupan valiokunta (INTA) antoi 19.3. oman kantansa, jossa korostettiin mm. sitovia tavoitteita suojeluun ja indikaattoreiden sekä seurannan tärkeyttä, mutta myös yhteisiä pelisääntöjä globaalisti. ENVI:n jäsenet äänestävät strategian hyväksymisestä 27.-28.5. Alustava päivämäärä täysistuntokäsittelylle 7.6.2021.
- Luken ja SYKE:n [selvitys](#) kustannusvaikuttavista keinoista metsäluonnon monimuotoisuuden köyhtymisen pysäyttämiseksi Suomessa julkaistiin 29.3.2021. Siinä todetaan, että metsien suojelun ja ta-lousmetsien luonnonhoidon lisääminen voi vaikeuttaa kotimaisen puun saatavuutta sekä aiheuttaa merkittäviä kustannuksia valtiolle. 15.6.2021 julkaistaan laajempi selvitys biodiversiteettistrategian vaikutuksista.
- Bery [vastasi](#) komission sidosryhmäkonsultaatioon sitovien ennallistamistavoitteiden valmistelusta komissiossa ja vuoteen 2020 ulottuvan strategian evaluoinnista 1.4.2021.

KESTÄVYYSKRITEEREIDEN TOIMEENPANO (TUOHINIITY)

Tilannekuvaus

Vuoden 2018 lopulla hyväksytty REDII direktiivi tulee toimeenpanna kansalliseen lainsäädäntöön 2021 alkuun mennessä. Suomessa toimeenpano tapahtuu muuttamalla biopolttoaineita koskevaa kestävyyslain säädäntöä. Kestävyysvaatimukset koskevat yli 20 MW kiinteän biomassan laitoksia ja yli 2 MW biokaasulaitoksia sekä kaikkea liikenteen biopolttoaineiden tuotantoa.

Aikataulu: Kansallisen toimeenpanon valmistelu on käynnistynyt TEM:n vetämänä. Virallinen työryhmä on asetettu toimimaan 1.4.2019 – 31.10.2020, mutta työryhmä kokoontuu vielä joulukuussa.

REDII direktiivin mukaisten bioenergian kestävyyskriteerien toimeenpanoa on valmisteltu laajapohjaisessa työryhmässä huhtikuusta 2019 alkaen. Työryhmän työn pohjalta virkamiesvalmisteltu lakiesitys oli lausunnolla tammi-helmikuussa 2020.

Uusien kriteerien mukainen laki tuli voimaan 1.1.2021 ja valtioneuvoston asetus hyväksyttiin ja tuli voimaan 14.1.2021. Toiminnanharjoittajien tulee 30.6.2021 mennessä jättää kestävyysjärjestelmästä hakemus Energiavirastolle tai hakeutua vapaaehtoisen sertifiointijärjestelmän piiriin, jotta toimijat pystyy osoittamaan käyttämiensä biomassojen kestävyys lain soveltamisalalla.

Energiavirasto julkaisi lain reunaviivojen mukaisen ohjeistuksen luonnoksen toiminnanharjoittajille maaliskuussa.

Komissio ei ole julkaisi luonnoksen toimeenpano-ohjeesta konsultaatiolle maaliskuun lopulla. Konsultaatiossa annettiin paljon kritiikkiä, että komissio ylitti toimivaltuutensa ja että ohje tulisi valmistella uudestaan. Komission työryhmä tulee äänestämään toimeenpano-ohjeen hyväksymisestä touko-kesäkuussa.

Kestävyyskriteerien toimeenpano on viivästynyt selvästi eri jäsenmaissa sitä myöten, kun komissio on myöhässä direktiiviin kirjattujen toimeenpanoasetusten aikataulun kanssa. Joistain jäsenmaista on kuulunut suunnitelmista viivästyttää toiminnanharjoittajien velvoittamista osoittaa kestävyyttä useilla kuukausilla takarajasta 30.6. On myös näköpiirissä, että vapaaehtoisia sertifiointijärjestelmiä ei ehditä komissiossa hyväksyä ennen kesäkuun loppua.

REDIIBIO-projekti julkaisi [loppuraporttinsa kestävyyskriteereistä huhtikuun lopussa](#).

Merkitys

Esityksellä on merkittävä vaikutus bioenergiakäytön ja etenkin käytön kasvun edellytyksiin. Hallinnollinen taakka voi nostaa polttoainekustannuksia ja mahdolliset jaakohtaiset erottelut tai kaskadikäyttövaatimus voisivat aiheuttaa vakavan markkinahäiriön.

Iso merkitys on toisaalta sillä, että jonkinlainen ratkaisu saadaan ja epävarmuus biomassan käytöstä 2020 jälkeen poistuu. Tällä on aivan keskeinen vaikutus uusien energialaitos- ja tuotantolaitosinvestoinneille.

Tavoite

- lakimuutos on ennakoitava ja hyödyntää mahdollisimman laajasti joustavat menettelyt viranomais-ten kanssa.
- Soveltamisohje selventää epäselviä kohtia direktiivissä kriteerien ja todentamisen osalta

Keinot

- Osallistuminen ja vaikuttaminen kansalliseen toimeenpanoon ministeriöiden kautta.
- Vaikuttaminen Bioenergy Europen kautta toimeenpano-ohjeeseen

- Annettiin kommentit Energiaviraston luonnokseen toiminnanharjoittajan ohjeesta
- lausuttiin komission luonnoksesta toimeenpano-ohjeeksi huhtikuussa ja vaikutettiin Suomen kan-taan luonnoksesta ja Bioenergy Europen lausuntoon

VESIENHOITOSUUNNITELMAT JA YMPÄRISTÖLUVITUS (SALO)

Tilannekuvaus

EU:n vesienhoidon tavoitteet kiristyvät osana muuta vesipolitiikkaa (juomavesidirektiivi, uimavedet, pohjavedet jne.). Niiden velvoittavuus laajenee näillä näkymin EU-tuomioistuimen nk. Weser-päätöksen myötä, eivätkä meneillään olevat oikeusprosessit Euroopassa näytä tällä hetkellä muuttavat tätä suuntaa. Tämä heijastuu Suomenkin lainsäädäntöön ja tulkintoihin, kuten taannoinen KHO:n Finnpulp-päätös ja jo vuosia aiemmin turvetuotantoa koskevat lupapäätökset ovat linjanneet.

Vesienhoitosuunnitelmien velvoittavuus koskee täysimääräisenä myös turvetuotannon voimassa olevia ympäristölupia. Yhdenkin vesimuodostuman laatutekijän heikentymisen mahdollisuus yhdessä muun vesiin vaikuttavana toiminnan tai kuormituksen kanssa johtaa lupahakemuksen hylkäämiseen. Ei siis riitä, että vain luvanvarainen toiminta pääsee tavoitteeseen vaan pitää ottaa huomioon myös samalla valuma-alueella mikä tahansa vesistön fyysiseen, kemialliseen tai biologiseen laatuun mahdollisesti heikentävästi vaikuttava toiminta.

Lopulliseen turvetoimialaa koskevaan vesienhoidon oppaaseen jäi monia kohtia, jotka ovat omiaan heikentämään oppaan käyttöarvoa ja ennen kaikkea jotkut epämääräisyydet voivat johtaa lupaehtojen kiristymiseen tai vanhojen lupien avaamiseen YSL 89:n perusteella. Tämä onkin alan kannalta paljon merkittävämpi riski tilanteessa, jossa uusia turvetuotantolupia ei juuri enää haeta ja alueita poistuu tuotannosta kiihtyvään tahtiin. Jälkihoitovaiheeseen ja suonpohjien poistumiseen hiilinieluiksi uhkaakin muodostua nyt hallinnollinen pullonkaula, johon tulisi etsiä pikaisia ratkaisuja.

Merkitys

Vesienhoitosuunnitelmat ja niiden toimenpideohjelmat ovat alun perin ja alkuperäisen EU:n vesipuitedirektiivin mukaan olleet yleisiä ja suunnittelua ohjaavia, mutta niihin ei voinut vedota suoraan esim. ympäristölupapäätösten perusteena. Tulevaisuudessa ollaan säättämässä aiempaa tiukemmin siitä, mikä voi estää luvan myöntämisen vesienhoidollisten tavoitteiden vaarantumisen seurauksena edellä kuvatulla tavalla.

Pohjana on vesistöjen tilaluokitus tai tarkemman seurantadatan puuttuessa asiantuntija-arviot sekä yksittäiset laatutekijät ekologisen tilaluokituksen sisällä. Niiden merkitys korostuu, kun "one out, all out -periaate" vahvistuu (yhdenkin vesimuodostuman laatutekijän heikentyminen johtaa suoraan luokan heikkenemiseen). Vesimuodostumien määrittely ja tilatavoitteiden pohjana oleva data on toisaalta katsottu puutteelliseksi oikeudellisesti sitovien päätösten antamiseksi varsinkin silloin, kun datan puute korvataan asiantuntija-arviolla. Tämä jo pelkästään on omiaan aiheuttamaan ristiriitoja eri kuormittavien toimintojen välillä. Mahdollisuus sitoutua yhteisiin toimiin vesienhoitoalueilla on kuitenkin ollut kahdella aiemmalla vesienhoitokaudella kantavana periaatteena.

Tavoite

- vaikuttaa vesienhoidon alueellisissa yhteistyöryhmissä alaa edustavien kautta turvetuotantoa koskeviin toimenpiteisiin ja niiden täytäntöönpanoon sekä tulkintoihin muistuttaen ympäristölupavelvoitteiden ensisijaisuudesta ja turvetuotannon yhä vähenevästä merkityksestä vesien kuormittajana erityisesti tässä tilanteessa, jossa poistuvaa pinta-alaa olisi jo 9000 ha, mutta siirtyminen jälkikäyttöön on hallinnollisesta menettelystä tai tarkastajien resurssien vähydestä kiinni.
- koordinoita vaikuttamista proaktiivisesti ja valmistautua vesienhoidon toimenpideohjelmien päivittämiseen ja toteutukseen Manner-Suomen viidellä vh-alueella, joilla vielä on merkittäviä turvetuotantopinta-aloja ja erityisen runsaasti tuotannosta poistuvia suonpohjia.

Keinot

- yhteistyö ja vuoropuhelu muiden järjestöjen, erityisesti ET:n ja EK:n sekä suoraan jäsenyritysten asiantuntijoiden kanssa.
- toimialan alueellisen vesienhoidon yhteistyöverkoston avulla hakea järkevää valuma-aluekohtaista toimintatapaa ja turvetuotannon vesienhoito-oppaan tulkintaa.
- Toimia aktiivisesti alan vesienhoidon koordinaatiossa siten, että käytännöt yhdenmukaistuvat eri vesienhoitoalueilla ja ne vastaavat turvetuotannon nopeasti vähenevää osuutta vesien kuormittajana ja myös yleisen vesistötarkkailun rahoittajana.

- Virkamiestyönä päivitetyn turvetoimialan vesienhoito-oppaan epätarkkuudet pyritään tarkentamaan käytännön ratkaisuihin järkeviksi ennakkotapauksiksi vh-alueilla.
- Ratkaisevaa on, miten toimialakohtaista vesienhoito-ohjetta lopulta tulkitaan suhteessa ympäristöluvan ehtoihin, etenkin toistaiseksi voimassa olevien vanhojen ympäristölupien osalta. Tältä osin turvevaliokunnan ympäristö- ja resurssivastaavien verkosto tarkkailee säännöllisesti näitä tulkintoja ja vaihtaa tietoja myös muiden toimialojen ympäristölupavelvollisten kanssa.

KASVU- JA YMPÄRISTÖTURPEEN SEKÄ RAHKASAMMALEN KERUUN EDUNVALVONTA (SALO)

Tilannekuvaus

Bioenergia ry:ssä on tunnistettu muun kuin energiaturpeen edunvalvonnan kasvavat tarpeet ja toimittu tämän mukaisesti syksystä 2017 saakka. Turvevaliokunta perusti ”muun kuin energiaturpeen edunvalvontaryhmän” vuoden 2018 alusta. Ryhmän nimeksi on sittemmin muotoutunut ”Suomen kasvualustat ja kuiviketurpeet”. Bioenergia ry tarjoaa hallinnolliset palvelut tälle itsenäisesti toimivalle ryhmälle. Englanninkielinen nimi Growing Media Finland osoittaa kansainvälisen edunvalvonnan painottuvan enemmän juuri kasvualustamateriaaleihin.

Kasvu- ja ympäristöturpeeseen liittyvän viestinnällistä aineistoa on tuotettu, ja rahkasammalen keruutoiminnan vaatimaa aineistoa ollaan laatimassa kuluvan vuoden mittaan.

Merkitys

EU:n kiertotalouspaketin osana lannoitevalmisteasetus astui lopullisessa muodossaan voimaan 15.7.2019 (EU 2019/1009, 5.6.). Se tulee implementoida kansalliseen lannoitelainsäädäntöön kolmen vuoden kuluessa. Kasvuturpeen edunvalvonnassa akuutisti tärkeimpiä asioita onkin, miten tämä tervetullut, eri maiden lainsäädäntöä yhdenmukaistava ja kilpailuedellytyksiä parantava uudistus viedään Suomessa läpi ja miten onnistutaan vaikuttamaan sen hengessä nk. ankaran/korkean vastuun periaatteen lieventämiseen kasvualustojen valmistuksessa.

Rahkasammalen tuotannon lupaavat mahdollisuudet liittyvät taas sen hyväksyttävyyteen sekä Suomessa että laajemmin myös ulkomailla.

Turvetuotteiden saamista EU:n ympäristömerkin, EcoLabelin piiriin yritetään edelleen kansainvälisellä yhteistyöllä.

Tavoite

Yleistavoite: turvepohjaisten kasvualustojen ja kuiviketurpeen edunvalvonta sekä rahkasammalen keruun edellytysten ja käytön edistäminen.

- Tukea ryhmän jäsenten ja sidosryhmien edunvalvonnallista vuorovaikutusta, edustaa jäseniä yhteisissä asioissa sekä mahdollistaa edun tuottaminen koko toimialalle. Tärkeimpiä yhteistyötahoja ovat viranomaiset, muut toimialaa lähellä olevat järjestöt ja sidosryhmät koti- ja ulkomailla.
- Toimivien suhteiden ja kanavien luominen keskeisten alan toimijoiden ja viranomaisten kanssa.

- Vaikuttaminen ankaran vastuun periaatteen poistumiseen tai lieventämiseen kasvualustojen valmistamisessa.
- Myönteisen toimintaympäristön luominen rahkasammalen keruuseen ja käyttöön.
- Rahkasammalen keruutoiminnan edunvalvonnan uudelleenarviointi kuluvan vuoden aikana
- Kuivike- ja imeytysturvetuotteiden edunvalvonta yhdessä MTK:n ja muiden läheisten sidosryhmien kanssa.

Keinot

- Tiedonkeruun organisointi ja tiedon tuottaminen toimialalta koti- ja ulkomaiseen edunvalvontaan
- EU:n lannoitevalmisteasetuksen edellyttämän kansallisen lannoitelain uudistamistyön seuranta ja tukeminen sekä vaikutusten arviointi ja soveltamiseen vaikuttaminen (osana tätä MMM:n lannoitevalmistetyöryhmässä toimiminen)
- Yhteydenpito GME:n ja muiden eurooppalaisten toimijoiden kanssa
- RPP-sertifiointin koordinaatio tarvittaessa
- Kasvualustan ”elävyyden tulkinta” ja miten vaikuttaa esim. rahkasammaleen kohdalla
- Rahkasammaleen keruun ilmastovaikutusten selvittämiseen liittyvän koordinaatiahankkeen edistäminen sekä muiden sammalen hyödyntämiseen liittyvien selvitysten edistäminen eri toimijoiden kesken
- Rahkasammalen keruuperiaatteiden ja -ohjeiden jatkuva päivittäminen, mahdolliseen sertifiointiin valmistautuminen, seuraaviin keruukausiin valmistautuminen
- Viestinnällisen materiaalin tuottaminen ja päivittäminen
- Sivuston www.kasvualusta.org ylläpito.

HIILENSIDONTA JA SIDONTATEKNOLOGIAT (LAAJALAHTI)

Tilannekuvaus

Hallitusohjelmassa on linjattu, että koko maankäyttösektorille (LULUCF) luodaan kokonaisvaltainen ilmasto-ohjelma. Maankäyttösektorin hiilinielun kehityksellä ja ilmasto-ohjelmalla on suuri merkitys siihen, saavuttaako Suomi Marinin hallituksen keskeisen tavoitteen hiilineutraaliudesta 2035. Hallitusohjelmassa on myös linjattu, että maankäyttösektori tulee ilmastolain piiriin. Sen päivitys on käynnistynyt ja hallituksen esitykseen pyritään 2021 alussa.

Merkitys

Nielupolitiikalla on suoria vaikutuksia bioenergian tarjontaan. Toisaalta hyvä nielupolitiikka voi tukea yritysten ja maanomistajien liiketoimintaa.

Tavoite

- Varmistaa, että mahdolliset hiilinieluja ja -varastoja koskevat politiikkatoimet ovat tarkoituksenmukaisia, hyvin kohdennettuja, kustannustehokkaita ja bioenergiasektorin kannalta mahdollisimman hyviä.
- Pyritään vaikuttamaan suoraan valmistettavaan nielupolitiikkaan.

Keinot

- Seurataan aktiivisesti hiilensidontaan liittyvää keskustelua ja aiheeseen liittyviä hankkeita.
- Osallistutaan tapahtumiin
- Tapaamiset virkamiesten kanssa.

- Hiilestä kiinni -tutkimus- ja innovaatio-ohjelman kaikki [rahoitetut hankkeet julkistettu](#). Koko rahoitus 10,4 miljoonaa euroa, paljon tieteeseen (3,3 M€), selvä paino myös maataloudessa (2,9 M€). 1,2 milj. € maankäytön muutoksiin, jotka liittyvät turvetuotantoon, metsälannoitus 265 000 €, laho-pututieto 95000 €, hampusta biohiiltä 220 000 €.
- Hiilensidonta 2021 -seminaari järjestettiin 11.5.2021 yhteistyössä MTK:n, Metryn ja SBY:n kanssa ja osallistujia oli n. 170 henkeä. Aamupäivässä keskityttiin EU:n ja kv-tason kehitysnäkymiin ja iltapäivän rinnakkaissessioissa syvennettiin päästölaskennan kehitykseen, biohiileen, ilmasto-hyötyihin metsätalouden tuotteissa ja luonnon hiilinielujen arvoketjun kehitykseen.
- Tapaaminen Austrian Environment Agencyn kanssa 12.5.2021 hiilensidontan sertifiointijärjestelmään liittyen. Valmistelevat komissiolle selvityksen mahdollisista malleista järjestelmälle. Tarkastelussa kaikki keinot, myös teknologiat. Selvitys alkutekijöissä, tarkoitus valmistua 2022 alkuvuodesta, komission esitys sertifiointikehikosta aikaisintaan vuoden 2022 lopulla, todennäköisemmin vuonna 2023.
- MMM suunnittelee Gaian ja Pellervon taloustutkimuksen [selvityksen pohjalta](#) jatkotoimia maankäyttösektorin kompensatiorahojen edellytysten parantamiseen. Osallistutaan Gaian järjestämään työpajaan vapaaehtoisen päästökompensaatiomarkkinan sääntelyn kehittämisestä 26.5.2021.

LUONNONSUOJELULAIN UUDISTUS JA SOIDEN LUONNONTILAISUUSLUOKITUS (SALO)

Tilannekuvaus

Vaativaan ja pitkään luonnonsuojelulain uudistamisprosessiin lähdettiin alkuvuodesta 2020 avaamalla yleinen kuuleminen ja palautteen keruu eri tarpeista. Työ on sen jälkeen edennyt virkamiesvetoisesti. Uudistamiseen ovat antaneet eväitä mm. valmistuneet uhanalaisarvioinnit, kansalliset ja kansainväliset monimuotoisuustavoitteet ja -strategiat, vesienhoidon tuleva ohjelmakauden tavoitteet, ilmastopolitiikka sekä erilaiset paineet metsien käytössä. Uudistustyön valmistelua ja keskustelua sekä vapaaehtoisia toimia, kuten METSO-ohjelman mahdollista laajentumisesta turvemaille seurataan tiiviisti yhteistyössä muiden järjestöjen, kuten Metryn ja MTK:n kanssa.

Merkitys

LsL:lla ei ole toistaiseksi samanlaista merkitystä luvanvaraisille toimialoille kuin ympäristönsuojelulailla. Sen avaamisella voi kuitenkin olla paljon merkitystä metsätaloudelle. Tärkeää on pitää kiinni LsL:n periaatteesta, että se kohtelee lähtökohtaisesti kaikkia toimialoja tasapuolisesti, ja lain perusteella käytön rajoituksista ja suojelualueiksi osoittamisesta tulee maksaa korvaus.

Luonnonsuojelulakiin liittyyneen tulevaisuudessa vahvasti myös nykyistä velvoittavampi ilmastolaki ja aikaan myös uudistuva vesilaki. Nopeimmin uudistukset näkyvät tietenkin ympäristöluvan myöntämisen edellytyksenä olevissa luontoselvityksissä eriasteisesti suojeltujen lajien osalta. Jos tulee uusia lajeja tai joitakin lajeja siirtyy ”silvälläpidettäviin” tai kokonaan suojelustatuksen ulkopuolelle, niin tällä on käytännön heijastusvaikutuksia ympäristölupaharkinnan vaatimiin selvityksiin. Lajien uhanalaisluokitus muuttuu koko ajan, ja se näkyy LsL:ssa selvitysvelvoitteiden kasvamisena. Vallalla olevan varovaisuusperiaatteen tulkinnan mukaisesti lajien ja elinympäristöjen suojeluvaateet todennäköisesti kasvavat.

Tavoite

Tavoitteena on seurata LsL:n valmistelua ja pyrkiä vaikuttamaan etenkin sen mahdollisiin vaikutuksiin metsätaloudessa. Edelleen turvetuotannon ympäristöluvituksen ja jälkihoitotoimienkin kannalta on olennaista kiinnittää huomiota, että LsL:n uudistuksessa uhanalaisten avoimia elinympäristöjä ja kosteikkoja vaativien lajien ja -luontotyyppien merkitys todennäköisesti nousee sekä vaikuttaa vaadittavien selvitysten tasoon.

LsL:n yleisperiaatteita laadittaessa ja kertoelmaosaa muotoiltaessa on kiinnitettävä huomiota sanamuotoihin ja rajauksiin. Tavoitteena tulee olla mahdollisimman yksiselitteiset kirjaukset, jotta myös lain vaikutuksia pystytään ennakoimaan.

Keinot

- Yhteydenpito YM:öön ja läheisiin järjestöihin, joille uhanalaisarviointi ja LsL:n uudistus ovat merkittäviä.
- Määrittää jäsenkunnan ja erityisesti turvealan ympäristöasiantuntijoiden linjaamalla tavalla tarkemmat vaikuttamistoimenpiteet heti, kun LsL-valmistelu konkretisoituu ja eri foorumeilla osallistuminen kevään aikana. Toistaiseksi tarkkaillaan mahdollisia vaikutuksia jo luvitetuille alueille
- Kartoittaa mahdolliset muutostarpeet ja kustannukset LsL:n perusteella vaadittaviin luontoselvityksiin.

LsL:n uudistamisen alkaessa arvioidaan sen merkitystä yleisesti Bioenergia ry:n ja etenkin metsien käytön kannalta.

- Uhanalaisarviointi lajien osalta ei tuottanut yllätyksiä. Turvetuotanto ei nykyisellään ole uhka monimuotoisuudelle. Kokonaistilannetta seurataan alan ympäristöasiantuntijoiden kokouksissa.
- On todennäköistä, että luonnonsuojelulain uudistamisella on merkittäviä suoria tai välillisiä vaikutuksia metsätaloudelle ja -energialle, joten tämän edunvalvonnan osa-alueen tärkeys ja laajuus korostunee jo lähiaikoina.

Seurattavat hankkeet

Seurattaviksi hankkeiksi ja niiden vastuushenkilöiksi on määritelty:

Hanke	Aikataulu	Vastuushenkilö
Kansainväliset ilmastoneuvottelut	jatkuva	Harri Laurikka
EU: Valtiontukisuuntaviivojen uudistaminen	Komissiolta ei vielä esitystä	Hannes Tuohiniitty
EU: Bioenergian tutkimusrahoitus ja Euroopan strateginen energiateknologiasuunnitelma (SET-Plan)	jatkuva	Erika Laajalahti

YK: KANSAINVÄLISET ILMASTONEUVOTTELUT (LAURIKKA)

Tilannekuvaus

Joulukuussa 2015 YK:n ilmastoneuvotteluissa Pariisissa päästiin sopimukseen vuoden 2020 jälkeistä aikaa käsittelevästä uudesta ilmastopöytäkirjasta. Kaikki maailman maat ovat joko allekirjoittaneet tai jo ratifioineet sopimuksen. Pariisin sopimuksen säännöistä sovittiin COP24 -kokouksessa Puolan Katowicessa 3. – 14.12.2018. Madridin kokouksessa 2019 yritettiin sopia etenkin markkinamekanismeista, mutta siinä epäonnistuttiin. Seuraavat virkamiesneuvottelut 31.5.-10.6.2021. Ilmastokokous Glasgowissa 1.-12.11.2021.

Merkitys

Kv. ilmastopolitiikka vaikuttaa globaalisti puhtaan teknologian – myös bioenergiateknologian – kysyntään ja päästövähennystoimet aiheuttavat kustannuksia teollisuudelle. Neuvotteluissa käsitellään lisäksi erityisesti maankäyttösektorin päästölaskentaan liittyviä kysymyksiä, joilla voi olla EU:n politiikan kautta suoria vaikutuksia Suomen bioenergiasektoriin.

Tavoite

- Saada bioenergiasektorin näkökulma mukaan Pariisin sopimuksen toimeenpanoon
- Ymmärtää vaikutukset EU:n politiikkaan
- Vaikuttaa bioenergian näkyvyyteen ilmastoneuvotteluiden toimeenpanoon liittyvissä sivutapahtumissa

Keinot

- Tehdään yhteistyötä kansainvälisten järjestöjen (WBA, Bioenergy Europe) kanssa
- Tehdään yhteistyötä kotimaisten tahojen kanssa, tapaamisia virkamiesten kanssa

- Presidentti Biden järjesti 22.4. päämiestason tapaamisen ilmastotoimien lisäämiseksi. 84 maata (sis. 27 EU-maata) ja n. 40 % globaaleista päästöistä on toistaiseksi lähettänyt ilmastopöytäkirjalle jonkinlaisen päivityksen tai vahvistuksen kansalliseen panokseensa Pariisin ilmastopöytäkirjan toimeenpanossa. 74 maata (35 % globaaleista päästöistä) on ilmoittanut aikomuksestaan vielä tehdä näin. Climate Action Tracker-sivuston arvion mukaan kokouksen jälkeen tavoitteet riittävät ilmaston lämpenemisen rajoittamiseen noin 2,4 C:een. Mikäli kaikki keskusteluissa olleet, vahvistamattomat tavoitteet toteutetaan, lämpeneminen voitaisiin rajoittaa noin 2 C:een. Lämpeneminen 2020 mennessä oli 1,2 C.
- Seuraavat virkamiesneuvottelut 31.5.-10.6.2021. Ilmastokokous COP26 Glasgowissa 1.-12.11.2021. Glasgown kokous pyritään tavoitteellisesti edelleen pitämään fyysisenä kokouksena testausten ja rokotusten avulla.

EU: VALTIONTUKISUUNTAVIIVOJEN UUDISTAMINEN (TUOHINIITTY)

Tilannekuvaus

Euroopan unionissa kilpailua sisämarkkinoilla vääristävät valtiontuet ovat lähtökohtaisesti kiellettyjä. Komissio kuitenkin määrittelee sallitut valtiontuet tietyin ehdoin. Esimerkiksi tällä hetkellä jäsenmaissa noudatetaan energia-alan tuissa komission tiedonannon muodossa julkaisemia ”Suuntaviivat valtiontuesta ympäristönsuojelulle ja energia-alalle vuosina 2014-2020.” Nykyiset valtiontukisäännöt ovat voimassa 1.7.2014 – 31.12.2020.

Tiedonannossaan komissio on yksilöinyt listan ympäristö- ja energia-alan toimenpiteitä, joihin myönnettävä valtiontuki on yleensä hyväksytty. Näitä ovat mm. tuki ympäristönsuojelun tason parantamiseen, tuki uusiutuville energialähteille, tuki energiatehokkuustoimenpiteille (ml. CHP).

Konsultaatiokuuleminen energia- ja ympäristösuuntaviivojen jatkamisesta 2022 jälkeen oli heinäkuussa 2019. Komission piti aloittaa 2020 alussa 2022 jälkeisen ajan suuntaviivojen valmistelun, mutta koronan takia työ on keskeytyksissä. Touko- ja kesäkuussa komissio julkaisi koronaan liittyviä poikkeuksia suuntaviivoihin

Komissio julkisti konsulttiarvion energiasuuntaviivojen (EEAG) ja yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen (GBER) vaikuttavuudesta 5.6.2020. Sen yhteenveto on, että 2014-2020 suuntaviivat ovat toteuttivat tavoitteitaan kohtuullisen hyvin.

Työraportti (Staff Working Document) julkaistaneen 2020 lopulla konsultaation tuloksista ja mahdollisista muutoksista.

Komission lokakuussa julkaistussa työohjelmassa vuodelle 2021 komissio kertoo valmistelewansa uusia suuntaviivoja niin, että ne ottavat huomioon ”modernin hiilineutraalin kiertotalous yhteiskunnan tavoitteen” sekä on yhteensopiva ”uusien teknologisten ja markkinakehitysten kanssa” Suuntaviivat tullevat konsultaatioon Q3/2021 ja voimaan 2022 lopulla.

Komissio julkisti tiekartan EEAG:n uudistamisesta ja se oli [konsultaatiossa](#) 12.11. – 10.12.2020 sekä varsinainen konsultaatio 7.1.2021 asti.

Uusien suuntaviivojen ennakoidaan olevan tiukempia ja esim. kilpailukykyisten uusiutuvien energialähteiden tuet pyritään supistamaan minimiin ja lopulta lakkauttamaan kokonaan. Tähän pyritään esim. teknologia-neutraalien huutokauppojen ja tarjouskilpailumenettelyjen soveltamisella tukia myönnettäessä. Ennakkotietojen perusteella uusiutuvien energialähteiden tukijärjestelmien pitäisi jatkossa olla aikaisempaa enemmän avoimena myös muissa EU- ja ETA-maissa toimiville yrityksille.

Merkitys

Uudet valtiontukisäännöt tekevät aikaisempaa vaikeammaksi hyväksyä tukia, joita ei ole kilpailutettu. Mahdolliset ylityet (kuten 1.11.2017 uusilta toimijoilta sulkeutunut tuulivoiman syöttötariffi) ovat uusien valtiontukisuuntaviivojen oloissa kiellettyjä, ja niitä ei saa notifioida komission kilpailupääosastolla.

Suomen nykyinen metsähakkeen sähköntuotantotuki, joka notifioidiin komissiossa vuoden 2016 alussa, on voimassa siten, että sen piiriin voi hakeutua (12 vuoden ajaksi) vuoden 2020 loppuun saakka.

Tavoite

- Ennakoida hyvissä ajoin minkälaisia vaatimuksia EU:n uudet energia-alan valtiontukisäännöt pitävät sisällään. Näin voimme varmistaa, että ehdottamamme bioenergia-alan edistämiskeinot ovat oikeanlaisia ja voivat tulla hyväksytyksi.

Keinot

- Hankitaan mahdollisimman aikaisin tietoa uusien valtiontukisääntöjen valmistelusta komission. Lähteinä kilpailupääosasto, Bioenergy Europe ja TEM.

- BEry vastasi konsultaatioon jatkoajasta ja korosti biopolttoaineiden tukikelpoisuuden jatkamista 2022 asti.
- Vaikutettu Bioenergy European kautta kantoihin, EEAG kanta valmistui toukokuussa 2021
- kommentoidaan touko-kesäkuun vaihteessa tulevaa komission luonnosta EEAG:sta.

EU: BIOENERGIAN TKI-RAHOITUS JA EUROOPAN STRATEGINEN ENERGIAKNOLOGIASUUNNITELMA (LAAJALAHTI)

Tilannekuvaus

Euroopan strateginen energiateknologiasuunnitelma (SET-Plan) on yli EU-28:n ulottuva (mukana myös NO, CH, IS, TU) ulottuva verkosto, joka pyrkii parantamaan yhteistyötä energiateknologian kehittämisessä. Mukana on 9 eurooppalaista innovaatio- ja teknologia-alustaa (European Technology and Innovation Platforms, ETIP). Nämä ovat tuottaneet julistuksia, joista yksi käsittelee bioenergiaa (liikenteen biopolttoaineet + stationäärinen bioenergia). Bioenergia on jaoteltu eri kategoriaan kuin muut uusiutuvat. Bioenergiaa koskeva [julistus](#) julkistettiin 16.11.2016. Bioenergiaosion [toimeenpanosuunnitelma](#) hyväksyttiin 13.6.2018. VTT:n Antti Arasto toimii ETIP Bioenergy:n varapuheenjohtajana.

Merkitys

Kyse ei ole lainsäädännöstä eikä suunnitelmalla jaeta lisää rahaa. SET-plan vaikuttaa siihen, miten jo allokoituja tutkimusrahoja (mm. NER300, 400/450, InnovFin, HorizonERAnet) jaetaan. SET-Planissa asetetuilla tavoitteilla voi olla merkittäviä vaikutuksia biopolttoaineisiin liittyvään sääntelyyn epäsuorasti. ETIP Bioenergy:n toimeenpanosuunnitelma kattaa 104 mrd euron kumulatiiviset investoinnit demo- ja laajennuslaitoksiin ja 2,3 miljardin euron investoinnit kehitykseen vuoteen 2030 mennessä.

Tavoite

- Seurataan asian etenemistä

Keinot

- Tapaamiset virkamiesten ja muiden alan toimijoiden kanssa
- Osallistuminen tapahtumiin ja infotilaisuuksiin

- Bery antoi [lausunnon](#) Innovation Fundin hakuprosessin muutoksista 14.4.2021.
- EU:n innovaatorahaston haku suurille hankkeille keräsi [311 hakemusta, joista 70 projektia valittiin seuraavaan vaiheeseen](#). Seuraavassa vaiheessa hankkeiden on jätettävä koko hakemus 23.6.2021 mennessä. Hankkeet, joita ei valittu, mutta joilla on potentiaali parantaa maturiteettia voivat tulla valituksi yhteistyöhön EIB:n kanssa. Sekä suuren että pienen mittakaa- van hankkeille järjestetään vielä uudet hakukierrokset vuoden 2021 aikana.
- Komissio järjesti 28.4.2021 webinaarin, jossa käsiteltiin sitä, mitä aiemmista hakukierroksista opittiin. [Materiaalit ja tallenne](#) tilaisuudesta.